

Lietelannan multaus

Lietelannan multaus on levitysmenetelmä, jossa lietelanta/virtsa sijoitetaan tai sekoitetaan maaperään levityksen aikana. Lietelannan multaaminen on perusteltua ja suositeltavaa niin taloudellisesti kuin ympäristösyistä. Lietteen multaaminen kannattaa varsinkin silloin, kun levitystyön suorittaa urakoitsija, tai sopiva multauskalusto on yhteiskäytössä. Jos lanta levitettäisiin pellon pintaan, tulisi se muokata maahan vuorokauden sisällä levityksestä. Peltoa ei tarvitse muokata kun lanta sijoitetaan. Lannan sijoittaminen katsotaan muokkaukseksi, mikäli se on tehty riittävään syvyyteen. Sijoituslaitteistoksi katsotaan sellainen laite, joka leikkaa tai viiltää peltoon vähintään 5-10 senttimetrin syvyisen vaon, johon nestemäinen lietelanta, virtsa tai orgaaninen lannoitevalmiste voidaan valuttaa tai ruis-kuttaa. Levityskalustoa ei tarvitse ennakoon ilmoittaa tai hyväksyttää.

Lanta on levitettävä pellolle niin, ettei valumia vesistöihin tapahdu tai pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Nitraattiasetuksen (1250-2014) mukaan lannan levittäminen pellolle on sallittua 1.4.-31.10. välisenä aikana. 15.9. jälkeen lantaa voidaan levittää kasvustoon vain sijoittamalla (multaamalla), mikäli peltolohko pidetään kasvipeitteisenä talven yli. Lantaa ei saa levittää veden kyllästämään, lumi-peitteiseen tai routaantuneeseen maahan.

Kieltoajasta voidaan poiketa 30.11. asti tilanteissa, joissa lantaa ei olla vielä voitu hyödyntää lannoitteena pellolla poikkeuksellisen sääolosuhteen vuoksi. Esimerkiksi pitkään jatkuneet runsaat sateet ja vähäinen haihdunta aiheuttavat sen, että pellon märkyys on estänyt lannan syyslevityksen. Jos lantaa levitetään marraskuussa, on siitä tehtävä ilmoitus lokakuun loppuun mennessä kunnan ympäristöviranomaiselle.

Lannoittamattomat vyöhykkeet

Lannan levityksessä tulee huomioida vesistöt. Vesistön äärelle tulee jättää vähintään viiden metrin levyinen lannoittamaton vyöhyke. Seuraavalla viiden metrin vyöhykkeellä lannan levittäminen on sallittu, jos lanta sijoitetaan tai pelto muokattaisiin vuorokauden sisällä levityksestä. Kotieläimet saavat laiduntaa kyseisillä alueilla.

Talousveden hankintaan liittyvien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä vähintään 30-100 metrin levyinen vyöhyke jolle ei saa sijoittaa eikä levittää lantaa. Vyöhykkeen laajuus riippuu maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista. Viljelijän vastuu korostuu suojavyöhykkeen määrittämisessä ja viljelijän on ilmoitettava urakoitsijalle pellolla olevasta talousvesikaivosta tai lähteestä.

Lannan sijoittaminen kaltevilla pelloilla

Mikäli peltolohkon kaltevuus on vähintään 15 prosenttia, tulee lietelanta levittää sijoittamalla. Vaatimus koskee myös virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitteiden levittämistä. Viljelijä voi nähdä VIPU-palvelun ohjeellisesta kaltevuusaineistosta omien lohkojensa kaltevuudet. Kaltevuus voidaan todeta myös esimerkiksi peruskartan avulla, jossa 15 prosentin kaltevuus tarkoittaa noin 8,5 astetta. VIPU-palvelun mittaus toiminnolla määrittää myös kaltevaan alueen koko. Koko on mitattava peltolohkon osalta, joka on vähintään 0,25 hehtaarin suuruinen.

Lietelannan multauksen hyödyt

Lietelannan sijoituksesta ja multauksesta saadaan monenlaisia hyötyjä. Viljelijä hyötyy menetelmästä taloudellisesti tuen ja paremman lannoitusvaikutuksen ansiosta. Sijoittaminen vähentää typen

haihtumista ja ravinteiden huuhtoumariskiä. Ravinnehuuhtoumat vesistöihin pienenevät ja samalla sijoittaminen vähentää hajuhaittoja.

- Erityistuki 56 €/ha (2017)
- Ravinteiden käytön tehostuminen
- Ravinnevalumat vesistöihin vähenee
- Hajuhaitat vähenevät (taajama-alueiden läheisyys)
- Säilörehun hygieenisen laadun paraneminen

MTT:n tekemän tutkimuksen mukaan 20–33 prosenttia typen ammoniummuodosta haihtui lietteen hajalevityksen jälkeen muutaman päivän aikana, mutta sijoittaminen vähensi haihtumista merkittävästi. Väärään ajankohtaan tai väärällä menetelmällä levitetystä lietalannan tyydestä voidaan menettää jopa puolet. Sijoituslevityksessä kasvit saavat käyttöönsä 85 prosenttia lietteen liukoisesta typestä, vastaavasti hajalevityksessä hyötykäytön osuus on vain 50 prosenttia.

Erityisympäristötuki

Lietelannan sijoittamista peltoon koskevassa sopimuksessa viljelijälle maksetaan tukea lietalannan tai virtsansijoittamisesta peltoon. Tukea maksetaan viisivuotisen sopimuksen perusteella. Sopimus edellyttää levitettävältä lohkolta ympäristötukisitoumusta ja ehtojen noudattamista. Levitysalaa on oltava vähintään kaksi hehtaaria. Levitysmäärä lietalannalle tai virtsalle on oltava vähintään 20 m³/ha/vuosi. Levitys on sallittua tehdä useammassa eri erässä. Jos tilalla on jo lisätoimenpide ”lannanlevitys kasvukaudella”, niin sopimusta ei voi tehdä. Tukea haetaan vuosittain levitysalojen perusteella lomakkeella 258.

LÄHTEET:

Karjanlannan ravinteet tehokäyttöön. ProAgria Oulu. Saatavissa: http://www.proagriaoulu.fi/files/ymparistoagro/maaliskuu_2011_-_karjanlannan_ravinteet_hyotykayttoon.pdf

Uusi-Kämpä, J. ja Mattila, P. 2010. Nitrogen losses from grass ley after slurry application–surface broadcasting vs. injection. Agricultural and Food Science 19: 327-340. <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt> > Julkaisut > Julkaisuhaku > **Uusi-Kämpä ja Mattila**

Ympäristötuen erityistukien opas; Lietelannan sijoittaminen peltoon. Mavi. 2012. Saatavissa: <http://www.mavi.fi/opaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Documents/Ymp%C3%A4rist%C3%B6tuen%20erityistukien%20esitteet%202012/YE%20esite%20Lietelannan%20sijoittaminen%20peltoon%202012.pdf>

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (nitraattiasetus) www.finlex.fi > Lainsäädäntö > Ajantasainen lainsäädäntö > Vuosi 2014 > 18.12.2014

Nitraattiasetus ja sen tulkinta-opas. Kekäläinen Ida. Savonia ammattikorkeakoulu 2016. <http://portal.savonia.fi/amk/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/julkaisutoiminta/julkaisut-aloittain/luonnonvara-ja-ymparistoala-4>